

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Kultūros ir švietimo komitetas

15.02.2011

DARBO DOKUMENTAS

Priedas prie darbo dokumento dėl specialiųjų politinių išbandymų ir biudžeto išteklių siekiant tvarios Europos Sąjungos po 2013 m. (SURE komitetas).
Daugiametės darbo programos 2007-2013 m. laikotarpiui už kurias atsakingas Kultūros ir švietimo komitetas

Kultūros ir švietimo komitetas

Pranešėjas: Cătălin Sorin Ivan

DAUGIAMETĖS PROGRAMOS 2007-2013 M. LAIKOTARPIUI UŽ KURIAS ATSAKINGAS KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETAS

1. Mokymasis visą gyvenimą

Pagrindinis instrumentas švietimo ir mokymų srityje yra Mokymosi visą gyvenimą programa, kuria kartu apjungiamos įvairios švietimo ir mokymų iniciatyvos. Programa remiami mainai, studijų vizitai ir bendradarbiavimas tarp asmenų, institucijų ir šalių visoje Europoje. Programos projektai yra skirti ne tik atskiriems studentams ir moksleiviams, bet ir mokytojams, instruktoriams ir visiems kitiems su švietimu bei mokymais susijusiais asmenims.

Biudžetas 6.900 mln. EUR

Tikslai:

- suteikti geresnę prieigą prie mokymo ir užimtumo galimybių skirtingose šalyse bei skatinti didesnę judumą;
- padėti ES plėstis kaip pažangiai žinių visuomenei, kuriai būdingas tvarus ekonominis vystymasis, kuri turi daugiau ir geresnių darbo vietų ir kurioje yra geresnė socialinė sanglauda.

Veiksmai:

- programa *Comenius*, skirta mokykloms (13% Mokymosi visą gyvenimą programos biudžeto)
- programa *Erasmus*, skirta aukštojo lavinimo įstaigoms (40% Mokymosi visą gyvenimą programos biudžeto)
- programa *Leonardo da Vinci*, skirta profesiniam mokymui bei lavinimui (25% Mokymosi visą gyvenimą programos biudžeto)
- programa *Grundtvig*, skirta suaugusiųjų lavinimui (4% Mokymosi visą gyvenimą programos biudžeto)
- „*Skersinė programa*“ (projektai srityse, kurios yra svarbios visų lygių švietimui, pvz. kalbų mokymas, informacinės ir ryšių technologijos bei informacijos apie projektų rezultatus sklaida yra finansuojami iš šios Mokymosi visą gyvenimą programos dalies)
- programos „*Jean Monnet*“ veiksmai (mokymo, apmąstymų ir diskusijų apie Europos integraciją skatinimas, įtraukiant aukštojo lavinimo institucijas visame pasaulyje).

Svarbus faktas: Mokymasis visą gyvenimą „nuo lopšio ligi karsto“ tapo realybe daugeliui Europos šalių (DK, SE, IS ir FI, UK bei NL) gyvenančių žmonių, o pažanga šioje srityje pastebima beveik visose šalyse. Paklausa gerokai viršija dabartinę programą Erasmus suteikiamą pasiūlą, pvz. yra prieinama tik apie 5% visų studentų. Daugiau nei 2,2 mln. studentų dalyvavo Erasmus mobilumo programose nuo jų pradžios 1987 m.

2. Erasmus Mundus (2009–2013 m.)

Pasaulinio masto programos *Erasmus* tąsa *Erasmus Mundus* yra bendradarbiavimo ir mobilumo programa aukštojo lavinimo srityje įtraukiant studentus ir institucijas už ES ribų.

Biudžetas: 980 mln. EUR

Tikslai:

- stiprinti Europos aukštojo lavinimo kokybę;
- propaguoti ES, kaip pasaulinio kompetencijos centro mokymosi srityje, patrauklumą;
- skatinti tarpkultūrinį supratimą bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis;
- skatinti trečiųjų šalių vystimąsi aukštojo lavinimo srityje.

Veiksmi:

- bendros magistrantūros ir doktorantūros programos, įskaitant stipendijas ir doktorantų stipendijas, skiriamas šiose programose dalyvaujantiems asmenims;
- partnerystės tarp Europos ir trečiųjų šalių aukštojo lavinimo institucijų, įskaitant mobilumui visuose lygmenyse skatinti skirtas stipendijas ir doktorantų stipendijas;
- Europos aukštojo mokslo populiarinimas taikant priemones, didinančias Europos kaip vietos siekti aukštojo mokslo ir pasaulinio kompetencijos centro, patrauklumą.

Svarbus faktas: Programa *Erasmus Mundus* tęsiama 2009–2013 m., o veikla pradėta jau pirmuoju šios programos etapu (2004–2008 m.) yra plečiama.

3. Kultūra

ES kultūros programa yra remiami projektai, skirti paminėti Europos kultūrinę įvairovę ir pabrėžti mūsų bendrą kultūrinį paveldą, vystant tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp kultūrinių veikėjų bei institucijų.

Biudžetas: 400 mln. EUR

Tikslai:

- skatinti **tarpvalstybinį** kultūros sektoriuje dirbančių asmenų **judumą**;
- skatinti **tarpvalstybinį** kūrinių ir meno bei kultūros dirbinių **judėjimą**;

- stiprinti **kultūrų dialogą**.

Veiksmai:

- remti projektus, kuriais bendradarbiaujant ties kultūriniais ir meniniais projektais suburiamos kultūrinės organizacijos iš daugelio ES šalių (šiuo veiksmu yra remiama Europos kultūros sostinių iniciatyva);
- remti Europos lygmeniu veikiančias kultūros organizacijas, skatinančias kultūros organizacijų skirtingose Europos šalyse mainus, nustatyti Europos menininkų bendruomenės poreikius, atstovauti šiam sektoriui palaikant ryšius su ES institucijomis, dalyvauti viešose diskusijose kultūriniais klausimais ir veikti kaip Europos kultūros atstovams;
- remti mokslinius tyrimus, analizę ir informacijos apie kultūrinį bendradarbiavimą bei politikos raidą, sklaidą (šiuo veiksmu remiami kultūros informaciniai punktai valstybėse narėse, kas susieja programą ir kultūros veikėjus).

Svarbus faktas: Visos valstybės narės savo ruožtu yra kviečiamos rengti Europos kultūros sostinės renginius laikotarpiu nuo 2005 iki 2019 m. Iki 2019 m. kiekviena valstybė narė bus surengusi Kultūros sostinės renginį:

Europos kultūros sostinės renginiai nuo 2007 iki 2019 m.	
2007 m. Liuksemburgas ir Rumunija	2008 m. Jungtinė Karalystė
2009 m. Austrija ir Lietuva	2010 m. Vokietija ir Vengrija
2011 m. Suomija ir Estija	2012 m. Portugalija ir Slovėnija
2013 m. Prancūzija ir Slovakija	2014 m. Švedija ir Latvija
2015 m. Belgija ir Čekijos Respublika	2016 m. Ispanija ir Lenkija
2017 m. Danija ir Kipras	2018 m. Olandija ir Malta
2019 m. Italija ir Bulgarija	

4. Veiklus jaunimas

ES jaunimui skirta politika siekiama patenkinti kintančius jaunų žmonių lūkesčius, tuo pat metu skatinant juos prisidėti prie visuomenės. Ši politika yra remiama konkrečiais veiksmais programos *Veiklus jaunimas* pavidalu.

Biudžetas: 885 mln. EUR

Tikslai:

- įkvėpti aktyvios pilietybės jausmą, solidarumą ir toleranciją jaunų (15-28 m.)

europiečių tarpe ir įtraukti juos į ES ateities formavimą;

- skatinti mobilumą ES bei už jos ribų, neformalų mokymą bei tarpkultūrinį dialogą.

Veiksmai:

- veiksmu *Jaunimas Europai* skatinama aktyvi jaunų žmonių pilietybė, dalyvavimas ir kūrybiškumas vykdant jaunimo mainus, iniciatyvas bei jaunimo demokratinius projektus;
- Europos savanorių tarnyba jaunimui padedama vystyti solidarumo jausmą, individualiai ar grupėmis dalyvaujant pelno nesiekiančioje ir neapmokamoje savanoriškoje veikloje užsienyje;
- veiksmu *Jaunimas pasaulyje* skatinama partnerystė ir mainai jaunimo bei jaunimo organizacijų tarpe visame pasaulyje;
- Jaunimo paramos sistemomis apimamos įvairios priemonės, skirtos remti jaunus darbuotojus bei jaunimo organizacijas ir gerinti jų veiklos kokybę;
- parama Europos bendradarbiavimui su jaunimu susijusioje srityje yra remiamas jaunimo politikos bendradarbiavimas Europos lygmeniu, ypač lengvinant dialogą tarp jaunimo ir politikos formuotojų.

Svarbus faktas: 2011 m. specialus dėmesys bus skirtas projektams, skirtiems skatinti jaunimo bendradarbiavimą ir mainus tarp ES ir Kinijos, siekiant prisidėti prie iniciatyvos *2011 ES ir Kinijos jaunimo metai*.

5. MEDIA 2007

ES garso ir vaizdo bei žiniasklaidos politikos pagrindai yra nustatyti Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvoje (buvusi Televizijos be sienų direktyva), kuri buvo persvarstyta 2007 m. MEDIA 2007 yra ES paramos programa, skirta Europos garso ir vaizdo pramonei ir yra antras pagrindinis instrumentas, kurį ES turi garso ir vaizdo srityje.

Biudžetas: 755 mln. EUR

Tikslai:

- didinti Europoje pagaminamų aukštos kokybės filmų ir televizijos programų kiekį;
- didinti jų judėjimą Europoje ir už jos ribų;
- didinti Europos garso ir vaizdo pramonės konkurencingumą tarptautiniu mastu, gerinant galimybes gauti finansavimą bei skatinant skaitmeninių technologijų naudojimą.

Veiksmai:

- iki garso ir vaizdo produktų gamybos –skatinti įgūdžių įsigijimą ir tobulinimą bei remti garso ir vaizdo produktų gamybą (ikigamybinio proceso metu);
- po garso ir vaizdo produktų gamybos – Europos garso ir vaizdo kūrinių platinimas ir propagavimas (pogamybiniu etapu);
- parama bandomiesiems projektams, siekiant užtikrinti, kad programos neatsiliktų nuo rinkos raidos.

Svarbus faktas: Filmą „Lūšnynų milijonierius“ dalinai buvo finansuojamas iš programos MEDIA lėšų.

6. MEDIA Mundus (2011–2013 m.)

MEDIA Mundus yra nauja plataus masto tarptautinio bendradarbiavimo programa, skirta garso ir vaizdo pramonei. ES suteiks finansavimą garso ir vaizdo specialistų iš Europos bei trečiųjų šalių pateiktiems projektams.

Biudžetas: 15 mln. EUR

Tikslas:

- stiprinti kultūrinius ir komercinius santykius tarp Europos filmų pramonės ir kūrėjų iš trečiųjų šalių.

Veiksmai:

- remti apmokymo modulių vystymą ir įgyvendinimą, įskaitant instruktorius iš Europos bei trečiųjų šalių bei skatinti mainus tarp institucijų;
- remti vystymui, finansavimui ir bendrai gamybai skirtų forumų organizavimą bei skatinti sudaryti susitarimus tarp Europos ir trečiųjų šalių teisių turėtojų ar platintojų grupių;
- visame pasaulyje didinti visuomenės informuotumą apie Europos šalyse pagaminamus filmus ir apie Europoje pagaminamus trečiųjų šalių filmus bei remti bendravimą ir partnerystę tarp Europos ir trečiųjų šalių transliuotojų ir teisių turėtojų;
- remti Europos ir trečiųjų valstybių audiovizualinių kūrinių dubliavimą ir subtitravimą, kad juos būtų galima platinti ir skleisti visais prieinamais kanalais ir taip padėti prodiuseriams, platintojams ir transliuotojams.

Svarbus faktas: Programa MEDIA Mundus bus vykdoma kartu su MEDIA 2007, o taip pat papildomais programos *Media International* parengiamaisiais veiksmais, kuriems numatyta skirta 2 mln. eurų, skirtų 18-ai projektų įtraukiant ir tarptautinius partnerius. MEDIA Mundus turėtų suteikti naudos tiek vartotojams, padidindama pasirinkimo galimybes, tiek ir garso bei vaizdo profesionalams, suteikdama naujų verslo galimybių.

7. Europa piliečiams

Programos *Europa piliečiams* pagrindiniai prioritetai apima piliečių skatinimą aktyviai dalyvauti Europos integracijos procese, suteikiant jiems galių vystyti Europos tapatybės jausmą bei stiprinti tarpusavio supratimą europiečių tarpe.

Biudžetas: 215 mln. EUR

Tikslai:

- ES lygmeniu skatinti dalyvavimą ir demokratiją, Sąjungos ateitį ir jos pagrindines vertybes; kultūrų dialogą; užimtumą, socialinę sanglaudą ir tvarų vystimąsi;
- skatinti informuotumą apie ES politikos kryptių socialinį poveikį.

Veiksmai:

- veiksmu *Aktyvūs piliečiai Europai* siekiama suburti žmones iš skirtingų Europos vietovių, siekiant skatinti tarpusavio supratimą, bendrą ES atsakomybės jausmą ir Europos tapatybės atsiradimą. Ja susitelkiama ties miestų giminiavimusi, o taip pat piliečių projektais ir paramos priemonėmis;
- veiksmu *Aktyvi Europos pilietinė visuomenė* siekiama padėti Europos pilietinei visuomenei aktyviau dalyvauti Europos lygmeniu remiant NVO, profesines sąjungas, ekspertų grupes, asociacijas ir kitas nevyriausybinės institucijas;
- veiksmu *Kartu Europos labui* siekiant sustiprinti Europos pilietybės koncepciją, vykdant veiksmingus ir dėmesį patraukiančius renginius. Komisija atliks tyrimus ir apklausas, siekiant geriau suprasti aktyvios Europos pilietybės koncepciją;
- veiksmu *Gyva Europos atmintis* siekiama išlaikyti skaudžius prisiminimus apie nacizmą ir stalinizmą, kuo būtų teikiamos pamokos apie taikos, stabilumo ir demokratijos vertę.

Svarbus faktas: 2011 m. yra paskelbti Europos savanoriškos veiklos metais; Numačius 8 mln. eurų biudžetą ES siekia skatinti savanorystę, kaip aktyvią pilietinio dalyvavimo išraišką.